

Phalaenopsis wilsonii

■ Kaakkoisaasialaisessa *Phalaenopsis*-suvussa on reilut 60 luonnonlajia ja useita luonnon omia risteymiä. Levinneisyysalueen länsiraja kulkee Etelä-Intiassa ja Sri Lankassa ja itäraja Uuden-Guinean saarella. Pohjoisessa alue ulottuu Taiwanin saarelle ja Etelä-Kiinaan, ja eteläisimmät esiintymät ovat Australian pohjoisosassa.

Englantilainen kasvienkerääjä Ernest Henry Wilson löysi pienen, kauniisti kukkivan, lehdettömän orkidean Kiinan länsiosasta, kallioseinämältä 1200 metrin korkeudelta merenpinnasta. Robert Rolfe kuvasi lajin 1909 Kew'n julkaisussa *Bulletin of Miscellaneous information*, ja antoi sille löytäjän mukaan nimen *Phalaenopsis wilsonii*. Kiinan Yunnanin ja Sichuanin maakuntien lisäksi lajia on löydetty myös Tiibetin itäosasta, ja on todennäköistä, että sitä kasvaa myös Vietnamin pohjoisosassa.

Phalaenopsis wilsonii kasvaa joko epifyytinä puissa tai litofyytinä kallioilla 800–2200 metrin korkeudella.

Kuvaus

Phalaenopsis wilsonii on sukunsa pienimpiä. Sen varsi on alle sentin, lehtien pituus on 2–5 senttiä ja leveys noin sentin. Juuret ovat litteät ja painautuvat tiukasti alustaan. Kukintovarsi on lyhyt, ja siihen avautuu keväällä useimmiten 1–3 kukkaa, joiden läpimitta on 4–5 senttiä. Kukat kestävät 7–8 viikkoa ja niissä on mieto appelsiininkukan tuoksu.

Kasvuolot

*Phalaenopsis wilsonii*in kasvupaikoilla on päivisin lämmintä 23–25 astetta, öisin 14–17 astetta, vain tammi–helmikuussa on hiukan viileämpää.

Vähäsateinen, kuivempi kausi alkaa marraskuusta ja jatkuu maaliskuuhun. Tämän vuoksi on ymmärrettävää, että kasvin lehdet ovat pienet tai kuivuvat kokonaan pois. Kasvi pysyy hengissä yhteyttävien juuriensa avulla. Kun sateet palaavat, on kukinnan aika. Runsaimmat sateet ovat vasta kukinnan jälkeen kesä–elokuussa. Kuitenkin ilman-

kosteus on kuivanakin aikana suuri, 60–80 prosenttia. Useista muista perhosorkideoista poiketen lajin valontarve on suuri, kutakuinkin sama kuin katleijoilla.

Oma kasvini

Kesällä 2009 ostamallani kasvilla oli muutama palikkaan tiukasti takertunut juuri ja juurten liitoskohdassa pienenpieni lehden alku. Ei siis mikään kovin lumoava näky! Sijoitin palikan hiukan epäröiden lasikkoon, muiden pienikokoisten joukkoon. Lasikkosani olen pyrkinyt seuraamaan edellä mainittua vuoden kiertoa, vaikka yölämpötilat eivät ole pudonneetkaan alle 17 asteen.

Ajan kuluessa juuria on kasvanut lisää ja yllättäen niiden ”liitoskohtaan” avautui maaliskuussa 2010 lyhyen kukintovarren päähän parisenttinen hehkeän vaaleanpunainen kukka. Kasvi on kukkinut samaan aikaan vuosittain ja muutama lehtikin elävöittää kasvia. Myös kukintovarsi oli viimeksi jo pitempi – ehkä ensi vuonna kukkia tuleeekin kaksi!

Teksti ja kuvat OILI PENTINSAARI